

Complexnummer: 514602

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Fort Botshol

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

514603, 514604

Woonplaats

Abcoude

Gemeente

De Ronde Venen

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Bij Botshol 23, 1391 HP te Abcoude

Complexomschrijving

Inleiding complex

Het Fort in de Botshol maakt onderdeel uit van de voormalige Stelling van Amsterdam, de kringstelling van permanente verdedigingsbouw rond de hoofdstad, die tevens gold als nationaal Reduit en werd aangelegd tussen 1880 en 1914 door het Departement van Oorlog. Het Fort in de Botshol is rond 1890 aangelegd volgens het zogenoemde Kleine Plan, dat wil zeggen zonder bomvrije gebouwen en in 1895 omgewerkt tot een verdedigbaar aardwerk.

Volgens de militaire bevelstructuur behoorde het Fort in de Botshol tot de sector Ouderkerk, groep Abcoude, vak Abcoude.

Genoemde objecten komen niet voor rijksbescherming in aanmerking.

De taak van het fort was:

-afsluiting en verdediging van het acces gevormd door de zuidkade van de Botshol en de in de inundatie drooggebleven stroken in de Noorder- en Zuiderpolder.

-tot het zoveel mogelijk afslaan van aanvallen op de tussenliniën en nevenforten.

Bij Koninklijk Besluit van 12 september 1957 is het fort opgeheven als vestingwerk. Buiten de omgrachting rond het fort staat aan de noordzijde de fortwachterswoning uit 1895. De oorspronkelijke toegangsbrug met uitneembaar middengedeelte is vervangen door

een vaste brug bestaande uit ijzeren liggers op jukken en houten delen. Voor het fort is in de dijk van de Oude Waver een inlaat.

Omschrijving complex

Het FORT in de Botshol omvat:

1. verdedigbaar aardwerk
2. fortwachterswoning

Het fort is gelegen in de polder Botshol aan de zuidzijde van de dijk van de rivier de Oude Waver en de polder Groot-Mijdrecht.

Waardering complex

Het Fort in de Botshol is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een langgerekt fort bestaande uit een verdedigbaar aardwerk en fortwachterswoning, alsmede waardevol vanwege de gaafheid van het geheel en de afzonderlijke onderdelen. Tevens van waarde als voorbeeld van en onderdeel van de ontwikkeling van de krijgskunde in de laat-negentiende eeuw. Het fort is van ensemblewaarde als onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514603

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 februari 2001
Kadaster deel/nr 82743/134

*Woonplaats** Abcoude *Gemeente** De Ronde Venen *Provincie** Utrecht

Locatiennaam Abcoude *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** Abcoude *Sectie** D *Kadastraal object** *Appartemen aanduiding* *Grondperceel* 1119

*Omschrijving***

Omschrijving

Het verdedigbaar AARDWERK uit 1895 van het Fort in de Botshol is langgerekt van vorm en is omgeven door een gracht. De verschillende aardwallen zijn nog herkenbaar op het terrein. Aan de keelzijde (noordzijde) zijn twee zanddepots voor de aanleg van geschutsemplacementen. Het verdedigbaar aardwerk is toegankelijk via een brug aan de noordzijde over de gracht.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een langgerekt verdedigbaar en omgracht aardwerk, alsmede als voorbeeld in de ontwikkeling van de krijgskunde in de laat-negentiende eeuw. Tevens is het van ensemblewaarde in relatie met het andere complexonderdeel.

Hoofdcategorie Verdedigingswerken en militaire gebouwen *Subcategorie* Omwalling *Functie* Aardwerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514604

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 februari 2001
Kadaster deel/nr 82743/115

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Abcoude De Ronde Venen Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Abcoude

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Abcoude D 1119

Omschrijving**

Omschrijving

De verdedigbare FORTWACHERSWONING uit 1895 is gesitueerd aan de noordzijde van het fort. Het is een rechthoekig pand van één bouwlaag onder een zadeldak met (ten opzichte van de voorgevel) evenwijdige nok en gedekt met blauwe Hollandse pannen. De goot is voorzien van een geprofileerde gootlijst en langs de zijgevels zijn gesneden windveren met makelaar en ligger aangebracht. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in staand verband met siermetselwerk in grijze verblendsteen zowel in muizentandlijsten, als in het klimmend fries als afsluiting van de verdiepte velden in de zijgevels en in de getoogde strekken. De uitgemetselde plint is aan de voorzijde voorzien van een natuurstenen afdeklijst. Onder de vensters zijn natuurstenen lekdorpels aangebracht. De symmetrisch ingedeelde voorgevel (westzijde) is vijf traveeën breed met in het midden een deur met getoogd tweeruits bovenlicht, geflankeerd door twee getoogde zesruits schuifvensters. Boven de ingang bevindt zich een dakkapel met stolpraam onder een zadeldak met een fronton.

De rechterzijgevel (zuidzijde) bevat op de begane grond twee en op de verdieping één kleiner, zesruits schuifvenster. Tussen de twee vensters op de begane grond is een ronde ventilatie-opening aangebracht. De linkerzijgevel (noordzijde) heeft dezelfde indeling als de rechterzijgevel.

De achtergevel (oostzijde) heeft links een getoogde ingang en een klein getoogd venster in het midden. Rechts is een houten aanbouw onder een lessenaarsdak geplaatst. De verdedigbare fortwachterswoning heeft dikke muren die aan de binnenzijde ter plaatse van de venster- en deuropeningen afgerond zijn. Rechtsachter bevindt zich onder de keuken een kelder.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het object is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een laatnegentiende-eeuwse verdedigbare fortwachterswoning, alsmede vanwege de gaafheid van hoofdvorm en detaillering. Tevens is het van ensemblewaarde in relatie met het andere complexonderdeel.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair wachtgebouw

Functie

Wachtgebouw